

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu tarafından Anayasa'nın 98'nci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'nci maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.2015

Engin ALTAY
İstanbul ML
CHP TBMM Grup Başkanı

Bilindiği üzere **2 Aralık 2015** Tarih ve 29550 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede **Personel İşlemleri ile ilgili 2015/13 sayılı Başbakanlık Genelgesi** yayınlanmıştır. Genelgede kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu personelinin; hizmet kalitesini ve verimliliğini yükseltmek, merkez-taşra, kurum ve kuruluşları ile bölgeler arasında dengeli dağılımını sağlamak, yönetim kadroları hakkında gerekli veri tabanını oluşturmak gibi amaçlarla belirli tedbirlerin alındığı ifade edilmektedir.

Bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı, TBMM Başkanlığı, yüksek mahkemeler, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yüksek Seçim Kurulu, Sayıştay Başkanlığı, Kamu Denetçiliği Kurumu, Milli İstihbarat Teşkilatı, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi personel dışında kalan tüm kamu kurum ve kuruluşlarının:

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 92'nci maddesine göre (memurluktan çekilenlerin yeniden atanması) yapacağı atamalarda,

b) Müşterek kararla atama gerektirmeyen;

1- Müstakil birim amiri ve üstü kadrolara yapacağı atamalarda

2- İl müdürü ve daire başkanı, eşiti ve üstü idari kadrolara kurumlar arası nakil yoluyla yapacağı atamalarda

c) Sınıf değiştirerek kurumlar arası nakil yoluyla yapılacak atamalarda

Başbakanlıktan izin alınacağı hüküm altına alınmıştır. Daha da fazlası müşterek kararname gerektiren boş kadrolara yapılacak vekalet, yürütme ve tedvir dahil bütün görevlendirmelerin üç ayı geçemeyeceği, üç aydan fazla devam eden görevlendirmelerde de yine **Başbakanlığın izninin aranacağı** belirtilmiştir.

Bilindiği üzere her bakanlık ayrı birer kamu idaresidir. Ayrı bütçeleri ve kullanacakları beşeri ve fiziki kaynakları vardır. Bunların yönetimine ilişkin hesap verme sorumluluğunu hem Sayıştay'a hem de ilgili bakanları aracılığıyla yıllık olarak TBMM'ne vermektedirler. Hesap verme sorumluluğu belirli sınırlarda bağımsız olarak karar alabilmeyi, bunları uygulamayı ve sonuçlarını ölçerek paydaşlarla paylaşmayı gerektirir. Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun esası da buna, kurumsal sorumlulağa, dayanır.

Devlette hesap verme sorumluluğunun temeli yetki ve sorumlulukların kurumsal ve kamu görevlileri bazında açıkça ayrımını gerektirir. Bu ayrım yapıldıktan sonra görev ve yetki çakışması veya yetki kullanımının izne bağlanması gibi uygulamalar hesap verme sorumluluğunu zayıflatmaktadır. Bakanların kanunlarla verilen yetkilerini kullanmak için ayrıca Başbakanlıktan izin almaları Başbakanlığın diğer kamu idareleri üzerindeki vesayetinin artırılarak yetki ve görev alanlarına müdahale edilmesi ve sınırlandırılması anlamına gelir.

Merkezi yönetime dahil bakanlıklarda ve diğer kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğunun iki yanı vardır. *Birincisi* kamu görevlilerinin hesap verme sorumluluğu ki bu hem kurum içinde üst yöneticilere hem de dış denetim kapsamında Sayıştay'a verilmektedir. *İkincisi* ise bu kamu idarelerinden sorumlu bakanların hesap verme sorumluluğudur. Bu sorumluluk öncelikle hükümetin başı olan Başbakana ve sonra da TBMM karşıdır. Bakanların hesap verme sorumluluğunun sağlıklı bir şekilde çalışması kanunlarla kendilerine verilen yetkilerin hiçbir şekilde müdahale olmaksızın kullanabilmelerine bağlıdır. Yukarıda sözü edilen Genelgede olduğu gibi bir Bakanın kiminle çalışacağının Başbakanlığın iznine bağlanması ilgili bakanın yetkisinin paylaşılması anlamına gelir. Bu ise sorumluluğun paylaşılmasını gerektirir. Ancak söz konusu Genelgede yetki paylaşmakta ancak hesap verme sorumluluğu paylaşılmamaktadır. Bu ise hesap verme sorumluluğunun sulandırılması anlamına gelmektedir. Sayın Başbakan böyle bir durumda atadığı bakanlarına hesap soramayacaktır. Çünkü personeli ilgili Bakan değil bizzat kendisi atamış ve dolayısıyla performansından da kendisi sorumlu olacaktır.

Genelgeyle müşterek kararname dışındaki atamaların bile Başbakanlığın iznine bağlanması kamu idarelerindeki siyasi kadrolaşmanın daha yaygın bir şekilde sürdürülmesi isteğinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. 2002 yılından sonra AKP Hükümetlerinin Bakanlarının müşterek kararla yapmak istedikleri pek çok atama dönemin Başbakanı tarafından geri çevrilmiştir. Yani dönemin Başbakanı kendi atadığı Bakanlara güvenmeyerek yaptıkları atamalara bile karışmış; böylece bütün kamu idarelerinde siyasi kadrolaşmayı istediği gibi yapmıştır. Şimdi 2015 yılında siyasi kadrolaşmanın daha da ileri götürülerek Başbakanlık tarafından **sadece müşterek kararla atamaların değil bakan yetkisindeki atamaların da Başbakanlık iznine bağlanarak** önceki AKP Hükümetleri zamanında yapılan kadrolaşmanın çok daha ötesinde bir siyasi kadrolaşmaya gidileceği anlaşılmaktadır. Çünkü söz konusu Genelgenin giriş kısmındaki kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu personelinin; hizmet kalitesini ve verimliliğini yükseltmek, merkez-taşra, kurum ve kuruluşları ile bölgeler arasında dengeli dağılımını sağlamak, yönetim kadroları hakkında gerekli veri tabanını oluşturmak gibi amaçlarla **terfi amaçlı atamaların Başbakanlığın iznine bağlanması** arasında hiçbir organik ilişki yoktur. Çünkü Bakanlıkların personel yönetimi üzerinde Başbakanlığın yasal olarak tasarruf hakkı yoktur. Ancak personel yönetimi konusunda belirli ilkeler belirleyerek Bakanlıkların bunlara uymasını isteyebilir.

Bu kapsamda;

1- 2 Aralık 2015 Tarih ve 29550 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede Personel İşlemleri ile ilgili Başbakanlık Genelgesi ile asıl amaçlanan ilgili kurumlardaki personel atamalarını kontrol etmek midir? Bu konuda Bakanlarınıza karşı bir güven sorunu mu vardır?

2- Genelge kapsamındaki personel atamalarını Başbakanlığın iznine bağlamak yerine, daha önceki yıllarda yapıldığı gibi, belirli ilkeler belirleyerek onlara uyulmasını kapsama

dahil kamu idarelerinden talep etmek hesap verilebilirlik açısından daha doğru bir tercih değil midir?

3- Bakanlıkların müşterek kararlar yapacakları atamalar zaten Başbakanlıktan geçmektedir. Bakanlara Kanunlarla tanınan diğer atamalara ilişkin yetkinin Genelge ile Başbakanlığın iznine bağlanması hukuken doğru mudur? Bu durumun ilgili Bakanların personel yönetimine ilişkin yetkisinin Başbakanlık tarafından ellerinden alındığı anlamına gelir mi? Eğer gelirse bu durumun ilgili bakanların size, TBMM'ne ve kamuoyuna hesap verme sorumluluklarını olumsuz etkileyeceğini düşünüyor musunuz?

4- Başbakanlığın personel yönetimine ilişkin genel ilkelerin belirlenmesi dışında, Genelgede ifade edildiği gibi, kamu personelinin hizmet kalitesini ve verimliliğini yükseltmek, merkez-taşra, kurum ve kuruluşları ile bölgeler arasında dengeli dağılımını sağlamak gibi uygulamaya ilişkin fiili bir yetkisi var mıdır? Yoksa bu görev kurumsal hizmet gerekleri dikkate alınarak ilgili bakanlıklarca mı yapılmalıdır?

5- Genelgede ifade edildiği gibi Bakan yetkisindeki atamaların Başbakanlık iznine bağlanması ile yönetim kadroları hakkında gerekli veri tabanını oluşturmak arasında nasıl bir ilişki vardır? İstenilen veri tabanı ilgili bakanlıklardan gerekli bilgiler alınarak sağlanamaz mı?

6- Yönetim kadrolarına ait veri tabanı hali hazırda hem ilgili kurumlar hem de Devlet Personel Başkanlığı tarafından tutulmamakta mıdır? Başbakanlığın tutacağı veri tabanı istatistiksel bilgiler dışında atanmaların siyasi görüş, din, etnik köken gibi kişisel bilgilerini mi içerecektir?

7- Genelgenin giriş kısmında belirtilen amaçlarla ilişkisi olmayan, tamamen bakanlık yetkisindeki atamaların Başbakanlık iznine bağlanmasına ilişkin uygulamadan vazgeçerek; Bakanlarınızın kendi Bakanlıklarında çalışan personel yönetimini kanunlarla verilen yetki ve sorumluluklar kapsamında Başbakanlık vesayeti olmadan kullanabilmelerini ve bunların hesabını Hükümetinize, TBMM'ne ve kamuoyuna vermelerini sağlayacak yeni bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?